

פ ר ו ש ו ק ז ל מ ס' 1/4

מישיבת ועדת העבודה, היום ד', כו' חשון תשי"ח
(20.11.1957) השעה 08.45

נכחו:

- היו"ר ע. גוהרין
- י. אלמוגי
- א. וילנסקה
- ח. למדן
- ח. מגורי-כהן
- י. קרגמן
- א. רימלט
- א. שוטטק

מוזמנים:

שר העבודה מ. נמיר
מנהל משרד העבודה, מר עילם

סדר היום:

- (א) חילופי-גברא הועדת העבודה
- (ב) קביעת ועדות-משנה
- (ג) המשך וטיכום הויכוח השאלת העברת חושרי מערות הצריפונים לשיכון של קבע
- (ד) מכתב התאחדות עולי הגל הירשאל

(א) חילופי-גברא הועדת העבודה

יו"ד הועדה הודיע על יציאת ח"כ ה. הרגר מן הועדה וכניסת חברת הכנסת ח. למדן במקומו, ואיחל לשני חברי הכית הצלחה בתפקידיהם החדשים.

(ב) קביעת ועדות-משנה

נקבעו שתי-ועדות משנה כדלהלן: -

(א) ועדת-משנה לענין חוק הגנת השכר, חוק איטור אפית לולה וחוק לתיקון חוק שרות הקבע הצה"ל. מרכז הועדה - ח"כ י. אלמוגי.

(ב) ועדת-משנה לתעטוקה לקשישים, בדרך עקרוני בהצעת התיקון בחוק הביטוח הלאומי, שבת האילת, חוק שרות המדינה. מרכז הועדה - ח"כ י. קרגמן.

היו"ר ע. גוהרין:

אני חושרי שהועדה תצטרך להקדיש ישיבה למצב התעטוקה הנוכחי. לפי ידיעות שמגיעות אלי כי יו"ר הועדה יש מקום לדאגה ולעשייה דחופה רחומם תעטוקה עונתית זו. לאחר שהורא תקציר נוטף, אינני רואה את הטכומים לתעטוקה. אולי יוכל מר עילם להבהיר לנו איך עומד המשרד מהינה תקצירית.

מר עילם:

כשדנו הישיבה קודמת השימוש הרזרה (3,5 מיליון ל"ו) אמרתי שלאחר מכן דורש המשרד חוטפת לתקצירי התעטוקה הגרעיני בשיעור של 6 מיליון ל"ו. תריעה זו לא נתקבלה ע"י האוצר ע"מ לכלול אותה בתקציר הנוסף, לפחות מן השעם הזה, שבעת ריכוז התקציר לא ראה האוצר אפשרות לסמן מקור הכנסה בטכום זה. הדרך גרון כישיבת הממשלה, שר העבודה הציג את הכעיה הישיבה והוסתר שאם אין מוטימים טכומים הגבול התקצירי הקיים ניתן לכלכל את העניינים עד אמצע חודש ינואר. 6 מיליון הל"ו הם לכל הדעות טכום דרוש. הישיבה הממשלה לא הוחלט שום דבר, אלא נרשם כי המידה שאמנם כן יהיה המצב יזדקק לזה הבוא השעה. אני סבור שאם הועדה רוצה - וברגע מטוים תצטרך לרצות - להזדקק לנושא זה של תעטוקה, הרי לא הימים הקרובים אלא, לפי הנחתי, המחצית השנייה של דצמבר.

ברגע זה יש רק כמה בעיות קשות, טאינן תלויות במצב התעטוקה הכללי, אלא מפעלים אחדים, מטבות מטוים נמצאים במצב של שחרור פועלים. זו הנקודה של יורל-גד, שאם הענין לא יתוקן תהיה בעיה לגבי 200-300 פועלים. יש מטהו ברמלה, במחטני הטובנות וכן בהי"ח"ר לצנורות ובמקורות המקומות אחדים. כשה"כ זו בעיה של התלהטויות לגבי 500-600 פועל השלטה-ארכעה מקומות קשים, אבל אין לזה נגיעה למהלך ה"חקיין" של המשלה ותעטוקה. זה דבר מיוחד, אבל פרט לזה הטאלות אינן מאופי שונה מכפי שהיו לפני כמה זמן.

ג) המסך וטיכום הויכוח כשאלת העברת תוסרי מעברות הצריפונים לטיכון של קבע

א. וילנטקה:

אני מציעה, בענין הצעת טר העבודה: א) שהתכנית לטיכון דרי המעברות תהיה תכנית לשנה, ולא לשלוש שנים; ב) שלאותם דרי מעברות שהם עובדים ארעיים הנמצאים הטיפול הלטבה ואינם מצליחים להתקיים מיגיע כפיהם ואינם יכולים לרכוש דירה - לאלה לאפשר טיכון תנאי שכירות חדשים.

מן החוברת הכחולה מסתבר ש-20 אלף מטפחות (בערך 120-110 אלף נפש) נמצאות עתה בלדונים, צריפונים ומעברות, ו-56% מהם נמצאים בין 4 עד 8 שנים המעברה. קראתי את דברי מר שנה על אור-יהודה. גם אני הייתי טמ. הכפר, ענה אין חטמל, אין בית-מרקחת, אין רופא תורן. אנשים אלה נמצאים 7 וחצי שנים המעברה. החלקם המכריע הם עורדי דחק ומחוטרי עבודה. בתשובות על הצעות לסדר-היום, בזמן טגב' מאור היתה טרת העבודה, וגם בדברי טר האוצר בדברי הכנסת הוהטח כמה וכמה פעמים על ידי כמה שרים, שהענין עומד על סף חיטול ב-54, 55 ו-1956 והכשחות אלו לא קויימו. אני חוששת שהחלט ריאלית לחטל את המעברות השנה. עורדה כי מתוך טיקולים שונים - לטי דעתי, גם מוליטיים - ניותנו לעולים חדשים טכארות מוצאם היתה להם דירה ורמת-חיים נאותה, טיכונים, ואני בעד זה. עורדה זו מוכיחה שאפשר לתת טיכון. אפשר היה עוד לפני שנה לעשות זאת. כשהיתה מדיניות סיני מצאו 350 מיליון ל"י. אני בעד זה שמדיניות סיני לא תהיה ב-57 אלא טכומים פחות מ-350 מיליון יוצאו לחיטול המעברות. העורדה שאפשר היה לצבור טכומים כאלה מוכיחה שאפשר לגייס טכומים למעברות שלה. על כן אני חושבת שחיטול המעברות הוא דבר ריאלית ודחוף לכל הדעות. אני מציעה על כן, שהועדה תמליץ כי התכנית תרוצע השנה, ונוסף לכך אני מציעה שהועדה תמליץ שיהיה על כך דיון ככנסת.

א. טוטסק:

אני מקבל בהרבה את התכנית ואטמח מאד את תרוצע תוך התקופה המיועדת, אולם אני רואה קשיים אמילוי בביצוע, לא רק מבחינה כספית. אני רוצה גם לטבח את המטרד על שנתן לנו את התכנית בצורה שנוכל לקבל עליה מוטג מפורט. אולם לצערי יש התכנית כמה דברים תמוהים.

קודם כל, בענין מחיר הדירות. אינני יכול להבין כיצד הגיעו למחיר זה. אינני מוצא התכנית מהן הוצאות הפיתוח ומהן הוצאות הבניה, אבל אקח מחיר ממוצע נורמאלי למטר-בניה בארץ - 100 ל"י.

מר עילם:

100 ל"י, זה בקושי מחיר מטר-בניה לבנין תעשייתי. 80 ל"י הוא מחיר מטר הבניה של

מחסנים.

א. טוטסק:

אילו היה זה 100 ל"י, יוצא שפיתוח דירה מטיפוט א' עולה 1900 ל"י. טאלו קבלנים טמוכרים דירות ברח' גודרון כת"א עם הם מקבלים כיום יותר מ-150 ל"י למטר-בניה בדירות לוקטוט טבלוקטוט. הממוצע של התשלום בת"א הוא 120-125-130 ל"י מטר-בניה. מר גלוקטון הותקף קשות בבית-דח, איך זה נתן ידו לכניית דירות של 36 ממ"ר. איך נותנים ב-1957 יד לדירות כאלה, שהחדר הגדול ביותר בדירה הוא 3 על 3 ממ"ר וכל היתר מחנק פנימי? גובה דירות אלו הוא רק 2,5 מטר. הדרך כלל היה רצוי מאד להסתחרר-מטיפוט זה של דירות-מחנק של 32 מטר, אבל הרגע טכונים כבר דירות כאלה לא ייתכן שטר בניה בדירה כזאת יגיע ל-150 ל"י.

בטיפוט ב' (46 ממ"ר, 6200 ל"י) מחיר מטר-בניה הוא 135 ל"י. היכן המחיר הזול? וכטיפוט ג', טוב 134-135 ל"י למטר-בניה. קיימת כאן תמיהה גדולה מאד, והייתי מקטט את המטרד שיגיד לנו ברורות כמה עולות הוצאות הפיתוח בדירה כזאת וכמה עולה מטר בניה.

יש לנו חברה קטנה, "טלע", ובקושי רב מטרנו גם לה קצת עבודה. אנו הונים בראשון-לציון וברחובות. אנו הונים דירות של 51 ממ"ר (45,5 מטר בניה ושתי מנסות של 6 ממ"ר) עם הכנה לחדר שלישי, בטטני קירות ככר בנויים, עם הסנה למים חמים - מה שאין כן הטיפוטי הדירות של מטרד העבודה. מחיר הקבלן, המוגש למטרד העבודה, לגבי הדירות הראשון-לציון הוא 5225 ל"י. לחצו עלינו וקבלנו את העבודה. אם כן, מטר בניה עם פיתוח ועם הקרקע, השכיל אותו מטרד העבודה, ע"י החברה שלנו בטיכוני העולים עולה כך וכך, וחוכלו לראות את ביצוע העבודה ואת הצורה, וכל זה ב-102 ל"י למטר-בניה עם הקרקע ועם הפיתוח. ברחובות, גם כן טיפוט של 51,5 ממ"ר (ז.א. טיפוט יותר גדול מזה של מטרד העבודה), ואנו עוטים זאת ב-5500 ל"י - 1000 לירות פחות.

אני טוען שמחירי מטרד העבודה אינם מחושבים,

של 800-900 ו-1000 לירות) אבקס הסכרים הענין זה, האם יתכן מחיר של 150 למטר-בנייה עם פיתוח וקרקע כשהממסלה רונה, ולא קרקע פרטית שאנחנו צריכים להשיג, ולא פיתוח-שעולה לנו הרבה יותר מאשר לממסלה.

העניינות: - בחוזה של החברה שלנו עם משרד העבודה נאמר שאם תהיה התיקרות עד 20 נקודות לא תהיה שום הפלאה במחיר. רק הנקודות שהיינה מעל ל-20 - לגביהן תוכל להווא תביעה נוספת. אם זה אפשרי, למה אין זה אפשרי עכשיו, התכנית הדירה? יש הקדל של 20 מיליון ל"י הן המחירים האלה למחירים של משרד העבודה. אני מציע שדבר זה יירדק טוב ע"י אנשים נוספים, או שועדת העבודה תזמין מומחים. אולי הטר יבדוק זאת עוד פעם.

הענין התשלומים: - החוכרת אני קורא דברים מחוקים מאד. זו אמליה, ואני רוצה להבין כיצד הגיעו גם לחישוב זה. זה צריך להיות הרבה יותר. אם כן, למה לכתוב דבר כזה? הרי זה אינו דפויני. אם תהיה מסכנתא ל-10 שנים הלאה, יוצא עם הרכית תשלום של 600 ל"י לשנה (50 לירות לחודש, רק לממסלה). אפילו אם יתנו מסכנתא ל-20 שנה יוצא שור תשלום של 31-32 לירות לחודש. ואפילו מסכנתא ל-30 שנה, הרי זה תשלום של 25-28 לירות לחודש. אם כן, תמוה הפינוי שהגיעו פה דבר כל כך מחוק שפינו אפשרי. אלה הם לפני הדברים הקורעים ביותר, כי אני יודע שיהיו קטיים גדולים מאד. אבקס הענין זה טיקול דעת נוסף ותיקון התכנית, אם דבר זה אפשרי - או שאיננו צודק.

אני טוען שהמחיר הוא גבוה. אני מציע להשל את שיטת הדירה של 36 ממ"ר. דירה מינימום צריכה להיות של 40 ממ"ר. אני מציע הענין התשלום, לא לקבל את התכנית כפי שהיא, אלא לעשות רכיזיה של המחירים, שמטר פנייה עם פיתוח לא יעלה יותר מ-110-115 ל"י. מה שנוג ע לתשלומים, היתנו מאד רוצה סיקוימו את הדבר הזה כפי שהוא התכנית, אבל סיראו לי כיצד הדבר אפשרי המחירים אלה של הדירות.

אני מציע שלא נסתכן בענין החור. יש תור של זוחק המעברות. איננו אומר שלא צריך להיות גם יוצא מן הכלל, אבל הכלל צריך להיות: נכנס ראשון - יוצא ראשון מהמעברות. גם אני מציע דיון בכנסת, לאחר שתהיה רכיזיה, ושהתכנית הזאת תידון מחדש.

א. וילנסקה:

הייתי רוצה לטאול את מר עילם, בדבר המוטג החדש של "סחררר פועלים".

מר עילם:

פיטורי פועלים. אשר להעדרות ח"כ וילנסקה, קודם כל מחינה עורדיה, מעולם לא הבטיח איש ממסלה לחטל את הצרופים. כל ההודעות שהיו במסך השנים הקודמות התיחסו לחיטול מעברות כדוניים ופחוניים, ואת הצריפונים ראו כדבר רחוק יחסית כתור. הזמן שדובר על חיטול המעברות היה עוד חלק מן העולים יוסה באהלים, ולא כל יוסה באהלים נכנסו לכדוניים. הצריפונים החלקט נולדו כאלטרנטיבה לאהל ולא כאלטרנטיבה לידון. כל ההודעות היו על חיטול מעברות פחוניים וכדוניים, ולמעשה זה מחקים והילך.

אין ספק שחלק מן הלעיה הוא כספי, אבל גם אילו היה כסף ברגע הדרוש כמידה מלאה, אין הענין ניתן להגטמה במסעדים קצריים. אם ברגע זה נשארו עוד המעברות פחוניים וכדוניים כ-2000 מספחות הרי הם ישארו החלקט, ודבר זה יהווא בודאי מחינה כספית תקצויה 59 ו-1958. זה מתרכז ב-2-3 מקומות אשר בנין למענם אינו כ"כ נוח וקל. אילו אפשר היה רק לנהל חשבון מספחות מצד אחד ורתים מאידך, הלי כל זיקה למקום, לא היתה שום בעיה והיה כבר מזמן ניתן לחטל את המעב הזה - אילו מספחה מכית-ליד היתה מוכנה ללכת לכל מקום שיש הצעה של דירה. אבל זה לא ניתן, וועדת העבודה השנים קודמות, טכיה דיונים על התפטוקה החלטה לא מעט לטאלה - כיצד להזיז מן האיזורים המאוכלסים שטם נתקפו המעברות למיניהן לאיזורים הריקים. מקצת מזה הוטנה להתישרות. לכן הלעיה איננה כספית הלאה, אלא היא בעיה של זמן, כדי להתגבר על נוסאים מורכבים. המעברת מחנה-דוד, למשל, לא היו שום ניסוקים תקצויהים אבל היתה קיימת בעיה המקום, וזה מוכרת היה להיות מעטה הדרגתי. הוא הדין לצריפונים. אם נקח מקום שיש בו ריכוז גדול ביותר של צריפונים - אור-יהודה, שיש בו למעלה מאלפיים תושבים, יניח מישהו את הכסף על הטולחן ויאמר: תעטה השנה אחת זה הלתי אפשרי, כי אלו לעיות קרקע. הצריטון עומד על אדמה טיעודה הוא חקלאי. אלו בעיות קרקע ובעיות אחרות שונות ומזונות. לכן, מאחר שכותר התימרון להזנת אוכלוטיה הוא מוגבל מאד, יש קטיים רחוקים. לנדון זה, הרים לה גם לבפנה הכספית וגם לכל יתר הנוסאים, הרי אם המעטה הזה יקום כשלוש שנים (המוכן שלנו - שלט וחצי

עזה ואין טעם להגדיל ממני שאין כוח. אילו אסטר היה לתת - כמו טפסם
התקינו מ-27 מטר בית רנוי ה-2 קומות) בבית של 40 וכמה מסרים בנייה
סטוחה ו-50 וכמה בטתי קומות ו-60 וכמה בטלט קומות וכו' - פרוגרמה
זו מאד הייתי רוצה להנהיג. מה שח"כ שוטסק מראה, שאסטר לבנות ה-50
מטר - ינוצל לצורך ה-50 מטר, ואם אתה מראה ש-36 מטר מסלמים יותר,
יטלמו פחות ויבנו את ה-36 מטר. כי זה דרוש, כי יש טחתי בנייה וטוג
תוספים שלתת להם מגרט קסן למטק-עזר, עם כל הנוגע מזה - עדיף מאטר
לתת לו 5 מטרים נוספים לדירה.

א. שוטסק: נבוא בדברים עם מטרד העבודה ונוכיות
שאסטר לעטות זאת.

היו"ר ע. גוברין: אני רוצה לנסות לטכס: א) ח"כ שוטסק עורר
כמה יעיות שכניות לחיטולים, ושמענו ממך
עילט נכון לקיים שיחה וכירור עם אלה שבקנאים בענין זה. ב) כן אני
מלין שאין התנגדות מצד המטרד, שלאחר שהתכנית הכללה תאוטר - אם תבוא
דריטה אפילו מצד אחד מן החברים - לקיים כירור גם הועדה. אם לאחר
הכירור תבוא תביעה, אפילו מצד חבר אחד של הועדה, שיתקיים הכירור
בטאלות שעורר ח"כ שוטסק, איננה לכך ברצון. ג) היננותי מדברי כל
המסתתפים יויכוח (פרט לח"כ וילנטקה), שיטנה הטכמה לתכנית, ואני
מציע את הטיכום ה בא: "ועדת העבודה של הכנסת, לאחר שטמעה ודנה
התכנית של העבודה להעברת יוטבי הצריפונים במעברות למיניט שבקבע
מקדמת בברכה את התכנית הכללית ומונה לממסלה להחיש את איסורה הסופי.
הועדה חוזרת על קריאתה ליוטבי המעברות, לטייע בהגשמת הסנית על-ידי
הסתתוחם בהוצאות הבנייה".

חירת הכנסת וילנטקה מציעה את הטיכום הבא:
א) מצב תוטבי המעירות בידונים, בפחונים, בצריפונים ובמחנות הוא ללא
גטוא מרחינה הצטיפות, "הזדקנות" המכבים, היעדר שירותים ואי-התאמתם
של המינים לתנאי מגורים אנושיים. מצב זה מחייב חיטול המעברות הטנה.
ב) היות ו-45% של תוטבי המעירות הם מובטלים ונוקקים לטיפול לל לשכת
הטעד, על כן יש לטפק לצריור זה שיכון בתנאי שכירות חדשים ובמחירים
זולים".

יש לח"כ וילנטקה עוד הצעה, שלדעתי אינה
הצעה אלא נימוק ואינני יכול להצביע אותה. לצערי לא אוכל לכלול זאת
בהצעה המיעוט.

מר עילט: לעולים חדשים מכל הארצות, לאן דוקא מאירוסה,
ניתנו דירות. האיזורי סיתוח ניתנו דירות
בשכירות ובאיזור מאוכלט לא ניתנו דירות בשכירות אלא לקבוצה של
כמה עטרות עולים יחודט מטויים - מומחים מעולים טניתנו להם דירות
בשכירות, במטגרת מיוחדת של דירות טינו למומחים. הדירות למדמחים,
בתנאים מיוחדים, גרנות בכמה מאות הכל טנה, וזה היה מכוון העבר -
למומחים טבאו למפעלים וכו'; וכטבאו מומחים מעולים, עולים מפולין
והונגריה, הם בחדט מטויים זכנ למטפר מטויים של דירות כאלה. מר"ית
העולים טבאו מאירוסה והסתכנון האיזור מאוכלט נכנטד לגור במבנים
ארעיים - צריפי עץ או מבני אזבסט, ואת זאת הם מקילים בשכירות. כל
אלה טכנטו לדירות, ידוע לחברי הועדה על מפעל חטכון לעולה, והעולים
מקבלים את הדירות נגד תשלום של 2400 לירות עד 3400 לירות. זה המצב
לגבי עולים טבאו מאירוסה. חלק יוטב כבר ב"דירות וחלק מהדירות עודנו
בבנין. טוט עולה באיזור מאוכלט, מאיזו ארץ טהיא (פרט למטפר הקסן
של המומחים) אינו מקבל דירה בשכירות, אבל כל העולים מכל הארצות
מקבלים דירות בשכירות או בכריטו האיזורי הפיתוח. כלומר, בגליל מצד
אחד ובנגב מצד טני הם מקילים את הדירות לא על בטיט הטקעת כטף מצידם
לכן אין להביא ראיה מזאת. כן אין להחזיק בדעה שאיננה נכונה.

א. שוטסק: אני מציע להנטיף שלט מלים בלבד: "הועדה
מקבלת את התכנית הכללית ועוד תוטיף
לדון בה בכללותה"; ז.א. טנה לא יהיה כבר טופי.

היו"ר ע. גוברין: הערה היא נכונה ואני מקבל אותה ברצון.

ה צ ע ה

הצעות ח"כ וילנטקה - לא נחקבלו.
הצעת הטיכום של היו"ר, התוטפת
התיקון שהציע ח"כ שוטסק - נח ק ב ל ה.

קיימת גם השאלה הכספית לא של הממשלה, גם של המשתכנים. לא כל אחד יכול להכניס את חלקו המצומצם. גם אם יזדקקו לכל החידושים של הלואה מצד זה וסידור מצד אחר, ותנאים מיוחדים עם שכירות - עם כל זה לא כל מטמח יכולה מיניה וניה להתארגן לצורך זה, הן לריכוז טכום חד-פעמי והן להכניס את עצמה למטטר של תשלום שכר-דירה או מסכנתא של עטרות לירות. לכן זה תהליך גם לגבי מטפחות אלה, וזה מוכרח להיות נושא של מפעל חסכון אכטקלוטיבי בתנאים רגילים, וזה גם ייצור את התור. כלומר, מאמץ המטמחה הוא הקובע את ההלכה בנדון זה.

אשר להערות ח"כ טוטסק, אגע תחילה בנושא הטני: כיצד נוצר המלא הזה של תשלום חדטי של 20 לירות, בו הזמן שחטרון ארוחמטי מוכיח שזה צריך לעלות לפחות ב-50-30 יותג. מי טיקבל את ההלואה הגדולה של 4500 לירות בתנאים הקיימים (כל ברבית הממשלתית וחלק החכרה, הגבוה יותר) - הרי כדי למרק מסכנתא כזאת החטכון אומר: 59 שנים, ו-59 שנים המוטגים שלנו זה דבר שאינו מתקבל על הדעת. מי טגורס 59 שנים הרי הוא פוטע אם הוא מיל-6,5-6. מי שנותן ל-60 או ל-50 שנה חייב ליצור מוטגים חדטים מן המקובלים הארץ לגבי רבית. לכן אין לדבר על דבר כזה. אבל ברור יחד עם זאת שלא ניתן שהאיש הזה - כפי שאנו רואים אותו כיום - יטלם את אשר הוא חייב לטלם. לכן יש פה איזה אלמנט של העמדת טכום כסף מתוך כלל המסכנתא בצורה של הלואה עומדת וממתונה להסתחררות אלמנטים טוניט. כלומר, תחילה יורד התשלום של המבצע. כסף ממטלתי אינו מקבל אפילו את הרבית הטלמה אלא רק חלק קטן ממנה. אחרי טמגיעים למצב שהכסף הממטלתי יכול להתחיל לקבל רבית ואמורטיזציה של החוב, אזי מופיע במונטט מטויים כדבר חד-פעמי הטכום העומד כאותו זמן - ויוגדר מעמדו, כיצד הוא יטנלם המועד הוא. זה יועמד כדבר שהאמורטיזציה והרבית שלו אינם אקטואליים התקופה מטויימת, ויוטיע בתקופה שהחיסוב יהיה נוח. הענין זה יש שכלה מפורטת. זה מתיחם ל-1000 או ל-1200 לירות. אני מציע לחברי הועדה לא לחקור ימופלא הזה, כי אין זה דבר טאפטר להגליט אותו בתור דרך טינונטית נורמאלית, טמחר יתחיל הדבר להיחבץ למטרות טונות. זה צריך להיות טמור אכטקלוטיבית לענין החמור והמורכב הזה, כי אם אין הדרך הזאת - אין תקנה לענין הזה.

הנדון יקום על פי החלטת הממשלה באיטור הכנסת, וכל מה שייאמר - ייאמר. אולם אם חברי הועדה עצמם רוצים לעמוד על המופלא הזה, מתוך כך שהם יהיו מטוכנעים טאני בזה דבר טמחר עלול להתטופץ, אני יכול להודיע לכם כאן כי הענין הנני על חטרון ואין בו טעות, והוא נעטה לטט בקורת בעזרת מכוונות חיסוב. אם תרצו לעמוד על החיסוב הזה, עם טובו של מר שנה מחו"ל הוא יוכל להניח שכלה עם כל הפרטים לטיקול הועדה; אבל כיון שזה דבר טיט בו חשיבות, שהיא בעיני רק לטט טיקול חברי הועדה - יימטר הענין כאן.

אני חייב להטיב לשאלה רצינית מאד, על מחיר הבנינים. לצערי אין מחיר אחיד. לא ניתן להטיב מחיר אחיד בכל מקום בארץ, אפילו השיפוט דומה. זה תלוי בתנאי הקרקע, בטיב הקרקע, בקרבה לכביט, למים וכו'. טבעי הדבר שאם בונים בית במקום מנוטב, לרחוב קיים, הוא עולה יותר זול על כל ממ"ר, וגם הפיתוח יותר זול. אם אתה בונה טכונה על טטח חיצוני, הרי טט עולה הכית יותר ביוקב. ממ"ר בנין עולה בארץ ליוקר, וככל שהדירה גדולה יותר, טאותו טטנדרט, המחיר זול יותר. אם אני בונה 30 וכמה מטרים - ממ"ר יותר יקר, ואם אני מוטיף לאותה דירה עוד חדר, המחיר יורד. אם אני עוטה אינטטלציה לדירה קטנה, המטכח והטירותים הטניטריים לדירה טוויים. אם בונים בית דו-מטפחתי, בלי כל הטובב אותו הוא זול מאד. אם יודעים טבנו כמות מטויימת של מבני אזכטט, וגם הם עלו 120 וכמה לירות ממ"ר. טיפוט של 36 ממ"ר, במידה שהוא כנוי בבית דו-מטפחתי, הוא טיפוט טור. במידה שהוא נתון במבנה גדול מרכזי, הוא טיפוט גדוע, ולכן נאמר שה בקירוב טל 20% מן הטוג הזה. כיום עוטים כהיטנים, מכטירים את הקרקע, מתקינים את המגרטים. לכן אין זה מטטיק לומר כמה עולה ממ"ר בנין בטעה שהקבלן בונה אותו. אבל יחד עם זאת, ברצון רב אקח את הנתונים של ח"כ טוטסק על מנת לנתח אותם, טמא אפטר ללחוץ או לשנות. אם מבצעים אחרים לא ירצו לקבל זאת, יגדל היקר העבודה וההזמנות לאותו מבצע טיוכל לעמוד בהתחייבויות אלו. מכל מקום לקחנו בחטכון את המחירים כפי שהם מופיעים היום.

הערה אחרונה לגבי נושא זה. מעברות אלו טטעונות חיטוב לא טטנינה את מקנמן מלחינה גיאוגרפית. יכולה לקיות רק תנודה קטנה של כמה מאות מטרים. ההוצאות בטטנדרט, בתנאים מוניציפליים ואחרים, הם במקומות אלה טוניים באופן מכביע על פני מה טניתן לעטות החופט גמור במרחבי ארץ טאין בהם אותו לחץ. כלומר, הבניה במקרה הנדון מלכתחילה במרכז הארץ, היא יקרה יותר לגבי אותו טטנדרט טאתה רוצה להטיג.

לשאלה על ביטול השיפוט של 36 ממ"ר אינני יכול להטיב בחיוב. טיפוט זה נועד לבתי דו-מטפחתיים בטכונה, עם מטקי-

להלן נוטח מסקנות הועדה, שיובחו על שולחן-הכנסת:-

ועדת העבודה, לאחר ששמעה ודנה בתכנית טר העבודה להעברת תוסבי הצריפונים במעברות למבני קבע, מקדמת בברכה את התכנית הכללית ופונה לממשלה להחיש מתן אישורה הטופי לתכנית.
הועדה חוזרת על קריאתה לתוסבי המעבדות, מיום ד' באב תשי"ז (31.7.57), לטייץ בהגשמת התכנית על-ידי הסתחפותם העצמית בהוצאות ה"נין".

היו"ר ע. גוברין:
יש עוד ענין שאני רוצה לנסות לא לערוך הצבעה עליו. כמה חברים הציעו שנקיים דיון בכנסת, ח"כ וילנסקה וכן ח"כ ריפתין.

שר העבודה ס. נמיר:
הודעתי שהענין יועבר לוועדה. יש סקרים שטר טביא תכנית שלו לכנסת לא בצורת הצעת חוק ולא לשם חילופי דברים. אינני חסיד של דרך זו. שר צריך להביא לכנסת בדרך כלל מה שמחליטה הממשלה. הממשלה עתה מעטה שהפתיע את כולנו. היא נתנה סקדטה של 2000 יחידות לתכנית - ואני מקווה כי בעוד חודש נקיים את האקט הרגולון של העברה לבתים. את הבתים האלה כבר בונים בקצב. כשתאושר התכנית תחילה בוועדת הסרים הכלכליים ואח"כ בממשלה, היא תאושר בצמידות לתקציב השתי בכל שנה. אם על פי הסידורים עם בשיאות הכנסת אהיה בין ראשוני הפרצים על תקציב מסרדי - וזה יכול להיות כבר בסוף ינואר - אכניס את הענין הזה לכלל הרצאתי. אם ארצה במרץ, אני עצמי מעונין להביא את הדבר הזה לכנסת בנושא נפרד. אני מציע להשאיר זאת לטיקול דעת. אינני יכול להתחייב על הסועד, מתי הממשלה תגמור את הדיונים בענין זה.

י. אלטובי:
אני מציע לטר העבודה, שלאחר אישורה של הממשלה יביא בנפרד את הענין ולא יחכה לתקציב. ימסור לכנסת הודעה על תכנית היסול המעברות. מבחינה פרוצדוראלית, על הודעת שר או על הודעת הממשלה מתקיים דיון.

שר העבודה ס. נמיר:
אינני שולל זאת, אלא רוצה שיטאר טקום לטיקול דעת.

היו"ר ע. גוברין:
אני מציע שנגיע להסכם. אם נשמע שהענין מתקדם, נלך בעקבות הצעת השר ויהיה דיון על התקציב. אבל אם אחד מחברי הועדה, או שניים ישענו בפני כיו"ר הועדה שיש לקיים עוד פעם דיון בוועדה, אם להביא זאת לכנסת או לא - מעמיד זאת בסדר היום.

שר העבודה ס. נמיר:
אני מציע שאחרי החלטת הממשלה, אם יהיה בדעתי לא להביא זאת לכנסת לחוד - אבוא הנה.

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ וילנסקה, לקיים סיד דיון בנושא זה במליאת הכנסת - לא נתקבלה.

ד) סכתב התאחדות עולי בבל בישראל

היו"ר ע. גוברין:
קבלתי סכתב מהתאחדות עולי בבל בישראל, והם מבקשים להביאו לתסומת-לב חברי הועדה. (קורא את המכתב).